

ת"פ 21428/06/20 - מדינת ישראל נגד בית "הקישלה" יפו בע"מ, אבי חורמרו, ציון חורמרו, שלושתם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 21428-06-20 מדינת ישראל נ' בית "הקישלה" יפו בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט איתי הרמלין

המאשימה:
(המשיבה)
נגד
מדינת ישראל
ע"י עו"ד דן טוניק

הנאשמים:
(המבקשים)
1. בית "הקישלה" יפו בע"מ
2. אבי חורמרו
3. ציון חורמרו
שלושתם
ע"י עו"ד מירית מועלם ועו"ד ליאור אליהו

החלטה בבקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ

1. נגד המבקשים הוגש כתב אישום המייחס להם הזרמה לים ללא היתר של פסולת ממקור יבשתי ועבירה של השלכת פסולת ולכלוך רשות הרבים. הנאשמת 1 היא חברה המפעילה מלון בבניין היסטורי ביפו. שני הנאשמים האחרים הם בעלי תפקידים בחברה. בשל הגבלות השימור של הבניין ההיסטורי שבו פועל המלון מושתתת מערכת מיזוג האוויר של המלון על שאיבת מי התהום שמתחתיו. לפי הנטען בכתב האישום, הנאשמים אחראים להזרמת שפכים של המלון (ככל הנראה הכוונה למים ששימשו את מערכת מיזוג האוויר) אל הים ללא היתר הזרמה.

2. לטענת הנאשמים העמדתם לדין מפלה אותם לעומת אחרים. בין היתר נטען בבקשה כי מלונות אחרים בתל אביב

עמוד 1

- יפו ובחופי ים המלח לא נדרשו לקבלת היתר הפקה (של מים כפי הנראה) כתנאי לקבלת היתר הזרמה (של שפכים לים), וכנגזרת מכך קיבלו היתר הזרמה ולא הועמדו לדין.

3. לשם ביסוס בקשתם מבקשים הנאשמים לקבל מידע מסוגים שונים מן המשיבה. חלקו של מידע זה נוגע לנהלים כלליים של העמדה לדין (בעבירות הרלוונטיות, נגד עובדי חברות בתחום המלונאות, מועד ניסוח הנהלים ואופן פרסומם), מידע בנוגע לטיפול המשרד באחרים (רשימת תיקים בהם נחקרו עובדי חברות פרטיות ועילת סגירתם אם נסגרו והחלטות מנהליות שהתקבלו בתיקים אלה), נהלים הנוגעים לניטור קרקע ומידע אודות תוצאות בדיקות ניטור הקרקע שנעשו באזור תל אביב יפו בשבע השנים האחרונות, נהלים או הנחיות בכתב הקובעים את מועדי נטילת הדגימות מאתרים בעלי רישון הפקה והיתר הזרמה, רשימת בתי המלון שקיבלו היתר הזרמה ללא רישון הפקה ב-7 השנים האחרונות ותוצאות הדגימות שנלקחו מהם בשלוש השנים האחרונות.

4. הנאשמים תומכים את בקשתם בראיות שונות:

א. תכתובת אימייל שממנה ניתן להסיק שרק לאחרונה נדרשו המלונות באזור ים המלח לקבל היתר הפקה כתנאי לקבלת היתר הזרמה, ורשימה של מלונות באזור ים המלח שניתן להם היתר הזרמה.

ב. העובדה של"גבעת אנדרומדה" הנמצאת לא הרחק מן המלון הרלוונטי ניתן היתר הזרמה אף על פי שיש להניח שהיא מזרימה מים מזהמים כמו מימי מלון זה (וכן מתן היתר דומה למלון הילטון הנמצא בצפון תל אביב).

5. התובע מתאר את בקשת הנאשמים כמסע דייג ספקולטיבי. אשר לבקשות הספציפיות טוען התובע כדלקמן:

א. נהלי ההעמדה לדין המבוקשים אינם קיימים בחלקם, ובמקרים שהם קיימים יש לראות בהם הנחיות פנימיות שאין התביעה מחויבת להעבירם להגנה.

ב. היתרי הפקה לא נדרשו בעבר ממלונות ים המלח, אך בעקבות פנייתו של עמותה סביבתית לבית המשפט, היום נדרשים היתרים כאלה. זאת, להבדיל מאקוויפר החוף שבו נדרשו ההיתרים כל השנים.

ג. לא הוצגה כל ראיה לכך ש"גבעת אנדרומדה" או למלון "הילטון" בתל אביב אין היתר הפקה. לא הוצגה כל ראיה לכך שהם מזהמים כמו המלון נושא כתב האישום.

ד. אין ראשית ראיה להפליה לעומת אחרים ולכן אין למסור את המידע המבוקש הנוגע לצדדים שלישיים,

שמסירתו עשויה לפגוע באותם צדדים שלישיים.

ה. המידע המבוקש הנוגע לניטור זיהום קרקע אינו רלוונטי לתיק שעניינו הזרמה לים.

הכרעה

6. אשר לנהלי ההעמדה לדין המבוקשים, מקובלת עלי עמדת המבקשים. מדיניות העמדה לדין היא מידע גלוי שחובת הרשות לחשוף בפני הנאשם על מנת שיוכל לבחון אם בצדק הועמד לדין. דווקא העובדה שקיומם של נהלי העמדה לדין מצמצמת את יכולתו של הנאשם לטעון שהאכיפה נגדו בררנית (ראו" ע"פ 3507/19 **עבד אלסמד בורקאן נ' מדינת ישראל** (2020)), מחזקת את חובת הרשות לחשוף בפני הנאשם את נהלי ההעמדה לדין. יפים לעניין זה דבריו של השופט מישאל חשין בבג"ץ 5537/91 **אליהו אפרתי נ' כרמלה אוסטפלד** (1992):

"השאלה, אם יוכל אדם לפטור עצמו בקנס מינהלי או אם יהיה עליו לעמוד לדין פלילי, אין זה ראוי כי יוכרע בה על דרך של משחק במחבואים בין האזרח לבין הרשות. הנחיות הפרקליטות חייבות להתפרסם לרבים, כדי שהרבים יכלכלו מעשיהם על פיהן ויידעו גבולותיה של עבירה מינהלית; וגמישותו של שיקול הדעת המוקנה לרשות יוכל לעמוד לה כדי שלא יערימו עליה. הסתרת ההנחיות מהאזרח, לבד מכך שהיא נוגדת מושכלות ראשונים במשטר דמוקרטי - ומוסיפה היא ומאפשרת שרירות בעשייה - אין בה לא סבירות ולא היגיון: אליבא דכולי עלמא זכאי נאשם לדעת אותם טעמים שהביאו להגשת כתב-אישום נגדו, ומשיידע את אלה, תתגלה לו ממילא מדיניות הרשות, במישרין או בעקיפין... זכאי נאשם בכוח לנסות ולהסביר לרשות מדוע לא יהיה זה ראוי כי יוגש כתב-אישום נגדו. ואולם אם לא יידע את תוכן ההנחיות הפנימיות, כיצד יוכל להסביר עניינו כראוי? נמצא לנו איפוא, שהסתרת ההנחיות הפנימיות פוגעת אף בזכות השמיעה, אם תרצה בזכות ההשמעה... כללם של דברים: הנחיות הפרקליטות ראוי להן כי תפורסמנה לרבים, והרי רק כך תוכל זו למלא חובתה כנדרש".

7. לפיכך, אני מורה לתביעה להעביר לנאשמים את נהלי ההעמדה לדין המבוקשים בפסקאות א' ו-ג' בבקשה אם קיימים נהלים או הנחיות כאלה תוך ציון תאריך גיבוש הנהלים והפצתם או להודיע שאין כאלה.

8. אשר לבקשה לקבלת מידע הנוגע לטיפול הרשות בעניינם של אחרים לשם ביסוס טענה של אכיפה בררנית, אזכיר כי בית המשפט העליון קיבל בעשור האחרון מספר החלטות בעניין זה הנוגעות גם ליחס שבין חוק חופש המידע לבין בקשה לעיון בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ לבין בקשה להמצאת מסמכים לפי סעיף 108 לחסד"פ. בעניין זה ראו ע"מ 2398/08 **מדינת ישראל נ' אליצור סגל** (2011) (מידע שימסר לנאשם במסגר בקשת חופש מידע); ע"מ 1786/12 **אברהים ג'ולאני נ' מדינת ישראל** (2013) (על היחס בין חוק חופש המידע לסעיף 74); ע"מ 2668/15 **מדינת ישראל נ' פרופ' הלל וייס** (2015) (מידע אודות תיקים אחרים לביסוס טענת אכיפה בררנית יש לבקש לפי סעיף 108 לחסד"פ). האחרונה בשורת החלטות זו התקבלה בבג"ץ 4922/19 **אפרים נוה נ' מדינת ישראל** (2019).

9. בבג"ץ נוה הנזכר לעיל קבע בית המשפט העליון שדרך המלך לקבלת מידע לשם ביסוס טענת אכיפה בררנית היא זו שנקטו הנאשמים שבפניי - כלומר, הגשת בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ במסגרת ההליך הפלילי. בצד זאת קבע בית המשפט העליון ש"הנטל להנחת תשתית ראשית ראשונית לביסוס הדרישה לגילוי מידע ומסמכים בנוגע למדיניות האכיפה מוטל על הנאשם. בכגון דא, לא די בעצם העלאת טענה לאכיפה בררנית על מנת להורות לתביעה למסור מידע מכוח סעיף 108 לחסד"פ. טיבו של הנטל הראשוני המוטל על הנאשם יבחן בכל מקרה לפי נסיבותיו, אך מובהר כי הרף לצורך קבלת מידע ומסמכים נמוך מהרף שנדרש לצורך סתירת חזקת התקינות ולהוכחת האכיפה הבררנית עצמה".

10. נשאלת אם כן השאלה אם הרימו המבקשים את הנטל הראשוני להראות כי קיימת אפשרות שהתקיימה במקרה זה אכיפה בררנית. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת הראיות שצירפו המבקשים, איני סבור שהמבקשים עמדו בנטל ראשוני זה באופן המבסס את בקשתם לקבלת החומרים השונים. זאת, כפי שאפרט להלן.

11. אשר למלונות ים המלח - מתשובת התובע עולה כי אכן התקיים בעניינם בעבר מצב שונה מאשר בעניינם של המלונות השוכנים לחופי הים התיכון - כלומר, לא נדרשו מהם היתרי הפקה, אך כיום נדרשים גם מהם היתרים כאלה. השאלה אם יש בין מלונות ים המלח לאלה השוכנים לחופו של הים התיכון שוני רלוונטי או שמדובר בהפליה פסולה, היא שאלה שהצדדים יוכלו לטעון בעניינה מבלי כל צורך לחשוף את רשימת המלונות הספציפיים לחופי ים המלח שנהנו מהבחנה זו, ולפגוע בכך בזכויותיהם של צדדים שלישיים. הצדדים גם יוכלו לטעון כמובן בעניין השינוי שחל בעניין זה במשך הזמן והשלכתו לענייננו.

12. אשר ל"גבעת אנדרומדה" - הטענות שנטענו בעניינה של זו היו בגדר השערה בלבד. השערה זו לא נתמכה בכל חוות דעת מקצועית אודות הסיכוי שבארו של המלון נושא כתב האישום מזוהמת בעוד בארה של הגבעה נקיייה. לא ידוע גם מה היו הדרישות מ"גבעת אנדרומדה". דברים אלה יפים מקל וחומר גם לגבי מלון "הילטון" המרוחק מאד. הואיל ולא הובאה כל הוכחה ולו ראשונית להפליה של הנאשמים לעומת אלה או לעומת אחרים, המבקשים לא עמדו בנטל הראשוני להביא ראשית ראיה לאכיפה בררנית, ולכן אני דוחה את בקשתם לקבל מידע אודות אכיפת החוקים הרלוונטיים בעניינם של אחרים.

13. המבקשים לא הצביעו על כל רלוונטיות לבקשותיהם הנוגעות לבדיקות ניטור קרקע, ולכן אני דוחה גם רכיב זה של הבקשה.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, 2 בפברואר 2021, בהעדר הצדדים.